

gemeente

Zoetermeer

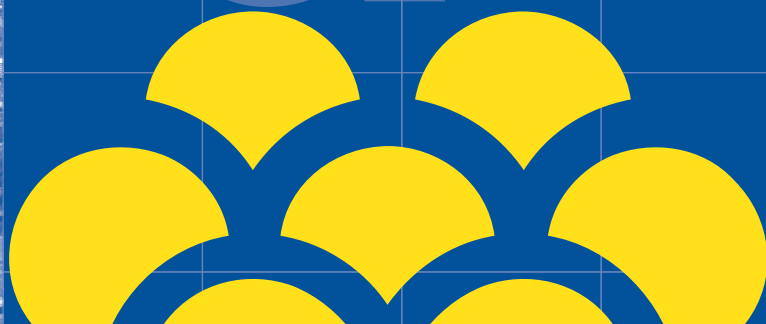
Omnibusenquête 2010

deelrapport

Biodiversiteit

Onderzoek & Statistiek

Omnibussenquête 2010

deelrapport biodiversiteit

januari 2011

Opdrachtgever
Hoofdafdeling Ruimte/ afdeling Stadsontwikkeling/ Ruimtelijke Ordening en Milieu
Hendrik Baas

Uitvoering
Hoofdafdeling Bestuur/ afdeling FB/ Onderzoek & Statistiek
Simon Arndt (enquêteorganisatie)
Annemiek van Soest (analyse en verslaglegging)

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING	7
1.1 inleiding	7
1.2 doelstelling	7
1.3 respons	7
2 ONDERZOEKSRESULTATEN	9
2.1 bekendheid van biodiversiteit	9
2.2 belang van biodiversiteit	11
BIJLAGE I BEVOLKING, STEEKPROEF EN RESPONS	13
BIJLAGE II BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID	15
BIJLAGE III VRAGENLIJST	17
BIJLAGE IV TABELLEN PER VRAAG	21

SAMENVATTING

bekendheid biodiversiteit

Van de respondenten is 37% bekend met de term 'biodiversiteit'.

De helft van de respondenten weet dat de juiste beschrijving van biodiversiteit is: 'al het leven om ons heen'.

belang van biodiversiteit

Tweederde van de respondenten vindt het van (groot) belang dat de gemeente Zoetermeer aandacht besteedt aan biodiversiteit.

1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 inleiding

In september/oktober 2010 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. In 2010 is in opdracht van de hoofdafdeling Ruimte (afdeling Stadsontwikkeling) een aantal vragen gesteld over biodiversiteit.

1.2 doelstelling

Doel van het onderzoek is uitspraken te kunnen doen over:

- of Zoetermeerders bekend zijn met de term 'biodiversiteit';
- of Zoetermeerders er belang aan hechten dat de gemeente Zoetermeer aandacht besteedt aan biodiversiteit.

1.3 respons

Voor de omnibusenquête 2010 zijn drie niet overlappende steekproeven getrokken van 2000 inwoners van Zoetermeer, die op 1 september 2010 18 jaar of ouder waren. Voor de personen in deze steekproeven geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (bejaardenoord, gevangenis, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd.

De respons op de enquête die de vragen over biodiversiteit bevat, bedraagt 1308 personen (65,4%). Vragen met betrekking tot biodiversiteit zijn beantwoord door 1290 personen (64,5%). De vragenlijst is opgenomen in bijlage III.

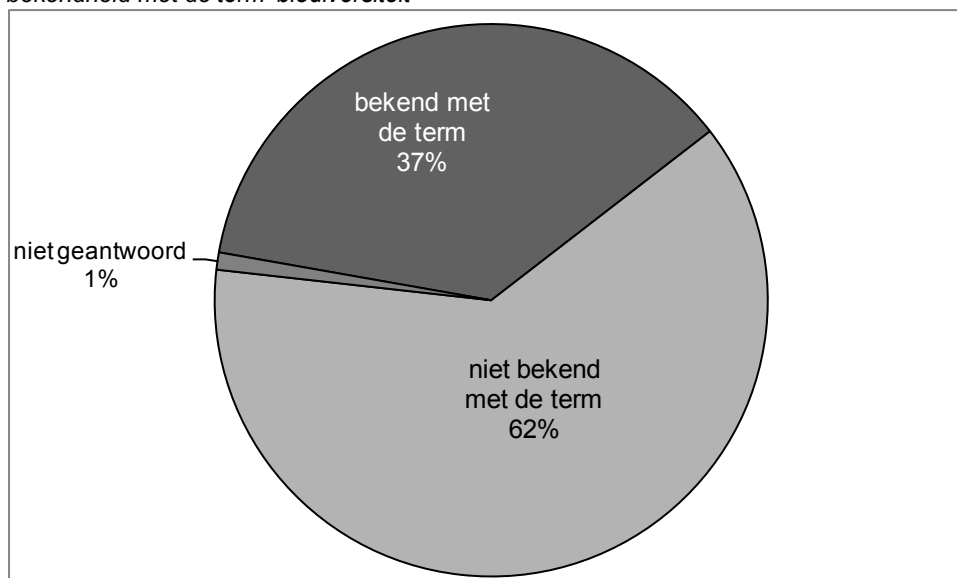
De Zoetermeerse bevolking is redelijk evenwichtig in de respons vertegenwoordigd: in bijlage I worden kenmerken van de respons (geslacht, leeftijd) vergeleken met gegevens uit het bevolkingsbestand. In bijlage II wordt stilgestaan bij de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van dit onderzoek.

2 onderzoeksresultaten

2.1 bekendheid van biodiversiteit

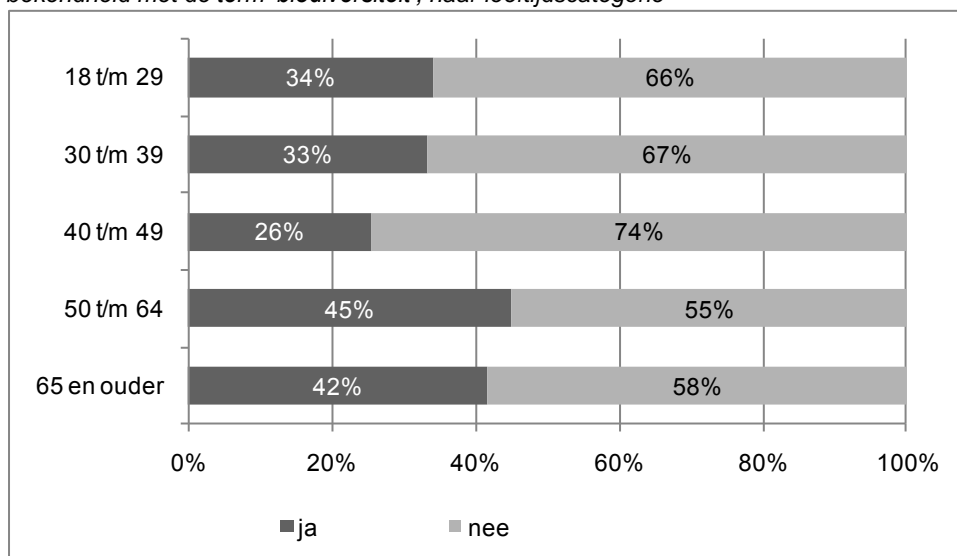
Van de respondenten is 37% bekend met de term 'biodiversiteit'. Zie figuur 1.

figuur 1 bekendheid met de term 'biodiversiteit'

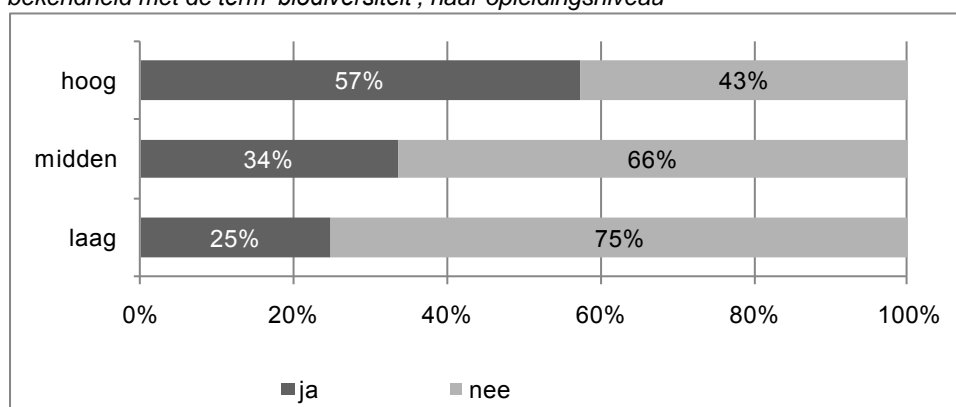
In de leeftijdscategorie 50 t/m 64 bevinden zich relatief de meeste respondenten die de term kennen, nl. 45%. In de leeftijdscategorie 40 t/m 49 is de term 'biodiversiteit' het minst bekend. Zie figuur 2.

figuur 2 bekendheid met de term 'biodiversiteit', naar leeftijdscategorie

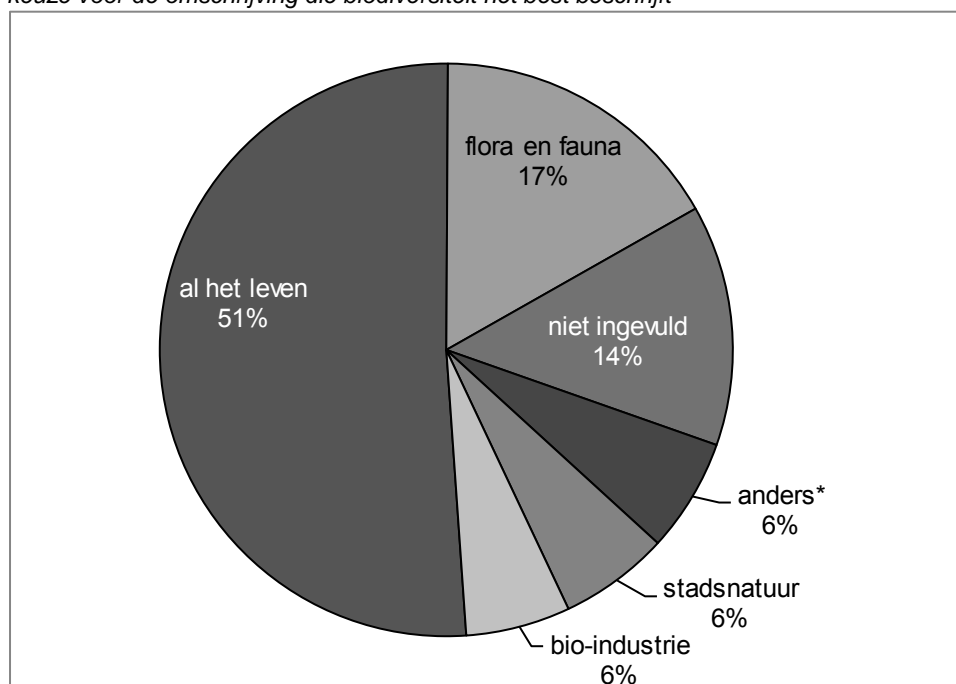
In de groep hoogopgeleiden zijn relatief de meeste mensen te vinden die bekend zijn met de term 'biodiversiteit'. Bij de laagopgeleiden is de term minder bekend. Zie figuur 3.

figuur 3 bekendheid met de term 'biodiversiteit', naar opleidingsniveau

Aan de respondenten is vervolgens gevraagd om uit vier omschrijvingen die te kiezen welke volgens hen de term 'biodiversiteit' het best beschrijft. De helft van de respondenten weet dat de juiste beschrijving is: 'al het leven om ons heen'. Zie figuur 4.

figuur 4 keuze voor de omschrijving die biodiversiteit het best beschrijft

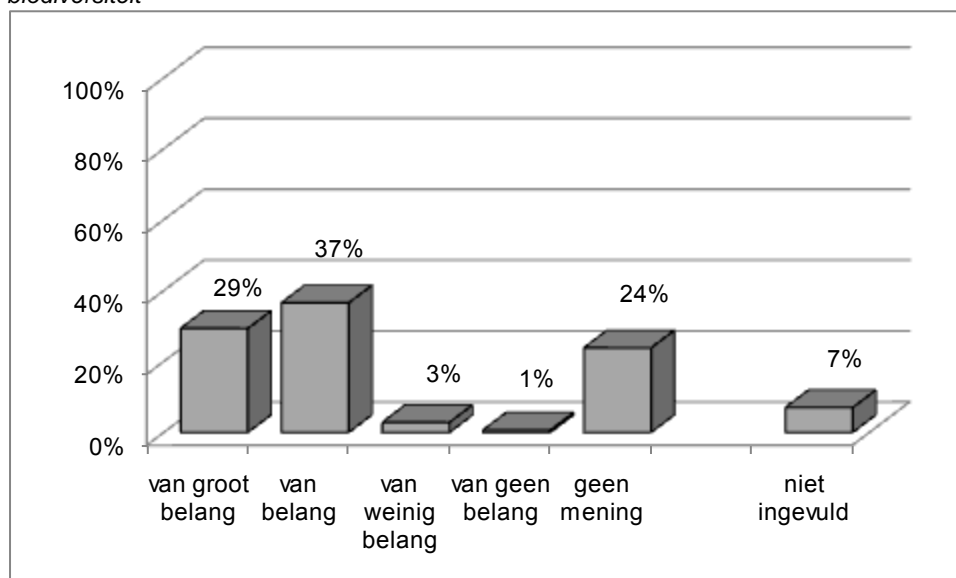
* De antwoorden in de categorie 'andere' zijn opgenomen in bijlage IV, tabel 2.

2.2 belang van biodiversiteit

Van de respondenten vindt het merendeel (66%) het van (groot) belang dat de gemeente Zoetermeer aandacht besteedt aan biodiversiteit. Zie figuur 4.

Er is in dit opzicht geen noemenswaardig verschil tussen respondenten die de term 'biodiversiteit' wel kennen en die de term niet kennen.

figuur 4 *het belang dat men eraan hecht dat de gemeente Zoetermeer aandacht besteedt aan biodiversiteit*

BIJLAGE I bevolking, steekproef en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*.

Binnen de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder zijn vrouwen in de meerderheid. De steekproef toont ten opzichte van de verdeling over mannen en vrouwen in heel Zoetermeer geen (toevallige) afwijking. In de respons is het percentage vrouwen 6,6 procentpunten hoger dan in de steekproef (en het percentage mannen 6,6 procentpunten lager).

Verder laat de respons een zekere oververtegenwoordiging zien voor de leeftijdsklasse *40-64 jaar*, en een ondervertegenwoordiging van de klasse *18 t/m 39 jaar*.

De verschillen zijn vergelijkbaar met die in de omnibusenquête van voorgaande jaren; een correctie door middel van weging is niet uitgevoerd.

tabel I-1 *Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respons, naar seks*

seks		bevolking 18+ op 01-01-2009	steekproef	bruikbare respons
man	aantal	45.955	967	532
	procent	48,3	48,4	41,7
vrouw	aantal	49.213	1033	743
	procent	51,7	51,7	58,3
subtotaal		aantal		1.275
seks onbekend		aantal		15
totaal		aantal	95.168	2.000
			2.000	1.290

tabel I-2 *Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respons, naar leeftijd in klassen*

leeftijd		bevolking 18+ op 01-01-2009	steekproef*	bruikbare respons
18 t/m 39 jaar	aantal	33.968	720	372
	procent	35,7	36,0	29,1
40 t/m 64 jaar	aantal	45.894	971	714
	procent	48,2	48,6	55,9
65+	aantal	15.306	309	191
	procent	16,1	15,5	15,0
subtotaal		aantal		1.277
leeftijd onbekend		aantal		13
totaal		aantal	95.168	2.000
			2.000	1.290

* peildatum van de leeftijd in de steekproef is 01-09-2010

BIJLAGE II betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Betrouwbaarheidsintervallen

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de totale respons of op bepaalde categorieën daarbinnen. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar of ouder, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In tabel II-1 is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Voorbeelden

Enkele voorbeelden ter verduidelijking van de tabel:

- Stel dat van alle (1290) respondenten 30% opvatting A aanhangt. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,5% en 32,5%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag X vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag X vertonen tussen de 46,4% en 73,6% vrouw is.

tabel II-1 Procentpunten waarmee de werkelijke percentages, uit de populatie, maximaal kunnen afwijken van die in de respons (betrouwbaarheidsinterval van 95%).

aantal respon- denten	percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8.3	11.1	12.7	13.6	13.9
100	5.9	7.8	9.0	9.6	9.8
200	4.2	5.5	6.4	6.8	6.9
300	3.4	4.5	5.2	5.5	5.7
400	2.9	3.9	4.5	4.8	4.9
500	2.6	3.5	4.0	4.3	4.4
600	2.4	3.2	3.7	3.9	4.0
700	2.2	3.0	3.4	3.6	3.7
800	2.1	2.8	3.2	3.4	3.5
900	2.0	2.6	3.0	3.2	3.3
1.000	1.9	2.5	2.8	3.0	3.1
1.100	1.8	2.4	2.7	2.9	3.0
1.200	1.7	2.3	2.6	2.8	2.8
1.290	1.6	2.2	2.5	2.7	2.7

BIJLAGE III vragenlijst

BIODIVERSITEIT

88. Bent u bekend met de term 'biodiversiteit'?

1. ja
 2. nee

89. Welk van de onderstaande omschrijvingen beschrijft de term 'biodiversiteit' volgens u het best?

1. bio-industrie
 2. stadsnatuur
 3. al het leven om ons heen
 4. flora en fauna
 5. anders, namelijk:

90. Kunt u aangeven hoe belangrijk u het vindt dat de gemeente Zoetermeer aandacht besteedt aan biodiversiteit?

1. van groot belang
 2. van belang
 3. van weinig belang
 4. van geen belang
 5. geen mening

PERSOONLIJKE GEGEVENS

93. Bent u een man of een vrouw?

1. man
 2. vrouw

94. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

95. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

1. geen
 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
 8. wetenschappelijk onderwijs
 9. anders, namelijk:
 10. weet niet

96. Verricht u momenteel betaald werk?

Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 98

97. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?

..... uur per week

98. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
- 2. werkzoekende zonder werk
- 3. student of scholier
- 4. werkzaam in eigen huishouding
- 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
- 6. arbeidsongeschikt of invalide
- 7. verricht vrijwilligerswerk
- 8. iets anders, namelijk:

99. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

- 1. alleenstaande → ga naar vraag 103
- 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 102
- 3. twee partners, met kind(eren)
- 4. één-oudergezin (=één volwassene met kind(eren))
- 5. anders, namelijk:

100. Wat is uw plaats in het huishouden?

- 1. één van de twee partners
- 2. hoofd van het één-oudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk:

101. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

..... personen

102. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?

..... personen

103. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?

LET OP: -vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.
-het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

- 1. minder dan € 501,-
- 2. € 501,- t/m € 1.000,-
- 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
- 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
- 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
- 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
- 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
- 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
- 9. € 4.001,- of meer
- 10. weet niet

104. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. Nederlandse
- 2. Surinaamse
- 3. Antilliaanse/Arubaanse
- 4. Indonesische/Nederlands Indische
- 5. andere

BIJLAGE IV tabellen per vraag

tabel IV-1 *is men bekend met de term 'biodiversiteit'?? (vraag 88)*

	aantal	% totaal	% subtotaal
ja	474	36,7	37,1
nee	803	62,2	62,9
subtotaal	1277	99,0	100,0
niet geantwoord	13	1,0	
totaal	1290	100,0	

tabel IV-2 *welk van de omschrijvingen beschrijft de term 'biodiversiteit' het best? (vraag 89)*

	aantal	% totaal	% subtotaal
bio-industrie	76	5,9	6,8
stadsnatuur	80	6,2	7,2
al het leven om ons heen	661	51,2	59,3
flora en fauna	215	16,7	19,3
anders, namelijk*	83	6,4	7,4
subtotaal	1115	86,4	100,0
niet geantwoord	175	13,6	
totaal	1290	100,0	

*genoemd in de categorie 'anders, namelijk':

- Alle soorten leven en onderlinge samenhang.
- Ben er niet bekend mee, dus heb geen idee.
- Ben niet bekend met de term!
- Combinatie van alle 4 de antwoorden.
- De benodigde planten en dierenwereld in onze regio.
- De diversiteit van het leven om ons heen.
- De hoeveelheid verschillende soorten flora en fauna in een bepaald gebied.
- De mate van diversiteit van organismen in een ecosysteem.
- De verscheidenheid in aanwezige flora/fauna.
- De verscheidenheid aan flora en fauna.
- De verschillende soorten (mensen, planten, dieren) in geen bep. omgeving.
- Diversiteit van de biohandel.
- Diversiteit van flora + fauna.
- Een gevarieerd "aanbod" van dieren- en plantensoorten.
- Geen idee.
- Gescheiden afval?!
- Groen.
- Het aantal verschillende soorten van organismen om ons heen.
- Het evenwicht in de bestaande natuur om ons heen.
- Natuur.
- Pluriformiteit in flora en fauna.
- Veel verschillende planten en dieren.
- Veelsoortigheid van flora en fauna.
- Verscheidenheid aan flora en fauna.
- Verscheidenheid in ecosystemen in een regio.
- Verscheidenheid in leven/verschillende levensvormen.
- Verscheidenheid in soorten en ecosystemen in de regio. Optie 3 is de simpele vertaling ervan.

- Verscheidenheid in soorten leven.
- Verscheidenheid in soorten, genen en ecosystemen.
- Verschillende levensvormen.
- Verschillende planten in een omgeving.
- Verschillende soorten flora en fauna.
- Weet niet wat met biodiversiteit bedoeld wordt.
- Zoeken we op !!

tabel IV-3 hoe belangrijk vindt men het dat de gemeente Zoetermeer aandacht besteedt aan biodiversiteit? (vraag 90)

	aantal	% totaal	% subtotaal
van groot belang	378	29,3	31,5
van belang	471	36,5	39,3
van weinig belang	36	2,8	3,0
van geen belang	8	,6	,7
geen mening	307	23,8	25,6
subtotaal	1200	93,0	100,0
niet geantwoord	90	7,0	
totaal	1290	100,0	